

Han är expert på kniviga problem

DN GRATULERAR

Namn: Olle Abrahamsson.
Fyller: 60 år den 24 oktober.
Yrke: Domare, "problemlösare åt regeringen", utredare.
Familj: Hustrun Maria Abrahamsson.
Intressen: Litteratur, särskilt äldre svensk poesi, idé- och kulturdebatt, veteranbilar, terrängbilar, svensk-norska fjällen, schackproblem. Pingis-spelare och tyngdlyftare i ungdomen. Tog som bäst 160 kilo i bänkpress.

OLLE ABRAHAMSSON är känd bland kollegorna för sin frispråkighet mot regeringen. Han är lika frank om hur det känns att fylla 60 år. Jo, ålder betyder visserligen mognad och att man inte är lika utlämnad åt sina känslostormar, och det är bra. Men nackdelarna är större, anser Olle Abrahamsson:

–Fördelarna överskuggas av tanken på döden, att snart kommer åldrande, sjukdom och sedan är det slut, säger han, fast lugnt, som den som tänkt tanken till slut – förmodligen tack vare litteraturen, en röd tråd genom hans sex decennier.

När Olle Abrahamsson var en liten pojk på Orust på västkusten på femtiotalet fick han smita in i tingshuset och sätta sig på domarens plats.

–Jag svingade klubban och tyckte det verkade jättefint att få sitta där och leda och döma. Och visste från den stunden vad jag ville bli.

Då var Olle 12 år. Han bodde på en ö som inte ens hade realskola, var arbetarbarn – pappa var expedit med mager lön och mamma jobbade hemma – och var inte självklart bäst i klassen. Hindren var, måste man säga, formidabla.

Var det en gåva att veta så tidigt vad du ville bli?

–Jo, men det hade kunnat bli en börda. Om något gått snett.

Vilket var ganska nära.

Olle Abrahamsson började med att ta realen helt på egen hand genom att studera familjens uppslagsverk.

–I tentamen till realskolan kände jag till massor av detaljer som historiska årtal men saknade nästan helt sammanhang om historiska skeenden. Men jag klarade mig i alla fall.

Gymnasiet gick lite bättre även om han ägnade för mycket tid åt pingis och tyngdlyftning.

Att alla mejl och mobiltelefoner lagras är en gigantisk förändring i samhället, säger Olle Abrahamsson, ledare för integritetsskyddskommittén.

FOTO: CHRISTINE OLSSON

–Jag spelade mot Sverigeeliten och vann ett distriktsmästerskap. Sen märkte jag att jag inte skulle bli bäst i pingis och gick över till tyngdlyftning eftersom jag läste mig till att jag hade rätt kropp för det.

SOM BÄST TOG han 130 kilo i stöt.

Han fick trots allt betyg som räckte till för universitetet i Lund. Det var rött sextiotal på universitetet och han hade gjort en stor klassresa.

–Jag radikaliserades dock aldrig som så många andra eftersom jag alltid känt mig skeptisk till massrörelser. Jag ville aldrig demonstrera, oavsett syftet, säger han.

–Och som jag ser det kan vem som helst göra en klassresa i och

med att de statliga studiemedlen infördes.

Tingsnotarie fick han bli, ett absolut krav för den som vill bli domare –"men då var det mycket lättare än nu att få ting", säger han.

–Jag valde Sunne för att jag läst så mycket om Värmland, Gösta Berlings och Frödings land. Det verkade så fint. Och det var det. Sedan följde decennier av hårt arbete: han blev hovrättsassessor i Göteborg 1984, föredragande i riksdagens lagutskott 1987–1990, justitiedepartementet 1990–1998, rättschef där 1998.

Sedan 2003 löser han svårknäckta problem åt regeringen, till exempel en tvist mellan Svenska Akademien

och Patent- och registreringsverket om utgivningen av världens äldsta tidning, Post- och Inrikes Tidningar.

Nu sköter han den så kallade Integritetsskyddskommittén, i klartext en utredning om Bodströmsamhället och statens rätt att spionera på medborgarna.

Har eget kontor på Regeringsgatan, slipper personalansvar, styr sig själv, får tänka fritt.

En fin slutpunkt på en metodisk, briljant karriär?

–Jo, ja ... Jag har ju varken blivit generaldirektör som en del andra, eller, det bästa för oss domare, medlem av Högsta domstolen, säger han.

Och det stämmer inte att han gått genom karriären som en varm kniv genom smör. Han tycker att han gjort en helt normal karriär fram till nittiotalet.

–Nittiotalet var mitt jobbdecennium. Jag började intressera mig för EU-frågorna tidigt och fick ta hand om dem, vilket blev ett lyft.

I DAG ÄR HAN mest kritisk mot debatten om statens övervakning av medborgarna. En rad nya förslag om statens rätt till intrång i privatlivet förändrar Sverige, bland annat ett förslag om buggning som skapade konflikt inom den borgerliga alliansen för ett halvår sedan.

–Men folk silar mygg och sväljer kameler! De viktiga förslagen handlar ju inte om buggning, säger Olle Abrahamsson.

–Det som verkligen påverkar hela samhället är att uppgifter om alla mobiltelefoner lagras i månader, och att Försvarets radioanstalt kan få söka av all telekommunikation till och från utlandet.

–Risken är mikroskopisk att man ska bli buggad under polisutredning. Men att alla mobiltelefoner lagras och att polisen ska få veta när, från vem och till vem mejlen skickas – det rör alla medborgare. Att staten kan ta reda på var vi befunnit oss, vilka vi pratat med och mejlat med är en stor förändring.

Men kanske hellre det än att någon smäller av en bomb på Sergels torg?

–Med sådana resonemang kan man motivera precis vilka lagar som helst. Så enkelt är det inte, och det måste vi börja diskutera.

JONAS FREDÉN

jonas.freden@dn.se 08-738 15 13